

Aan:
De gemeenteraad van Alphen aan de Rijn
Postbus 13
2400AA Alphen aan den Rijn
Per mail naar: griffie@alphenaandenrijn.nl

Alphen aan den Rijn, 9 november 2021

Betreft: Zienswijze **LOHW** op het ontwerp Transitie Visie Warmte september 2021

Geachte raadsleden van de gemeente Alphen aan den Rijn,

Hierbij ontvangt u de zienswijze van het bewonersplatform **Leefbare Omgeving Heimanswetering (LOHW)** op het ontwerp: *Transitie Visie Warmte* van de gemeente Alphen aan den Rijn van september 2021.

Het **LOHW**-team warmte (een werkgroep van particuliere bewoners binnen de **LOHW**) heeft het ontwerp Transitie Visie Warmte (TVW) doorgenomen en geconstateerd dat het op een aantal punten vragen oproept. Zij verzoekt de raad van de gemeente Alphen aan de Rijn bij het vaststellen van de definitieve versie de TVW op onderstaande punten aan te passen:

- Het tijdspad naar 2040/ 2045 verruimen met als doel het kunnen aanbesteden van percelen bij partijen die dan ook aantoonbaar in de praktijk bewezen systemen hebben ontworpen, hebben aangelegd en nog steeds exploiteren;
- In de visie harde toezeggingen te doen dat een alternatief systeem in verbruikskosten en prestaties minimaal en objectief gezien gelijkwaardig moet zijn, waarbij ook de leverbetrouwbaarheid gegarandeerd is;
- Speciale aandacht te geven aan de verschillende types woningen in de wijk, van de particuliere woningbezitter t.a.v. de bijna projectgebonden aanpak om de eigen woning gereed te maken voor een warmtenet zowel voor de isolatie als de aanpassing van het verwarmingssysteem en de kooktoestellen. Een harde toezegging voor ondersteuning kent nog vele onzekerheden;
- Harde kaders te borgen t.a.v. leveringszekerheid en betaalbaarheid van een warmtenet zowel in aanleg als tijdens de verbruiksperiode. Zeker als er sprake is van meerdere aanbieders en beheerders;
- Helder te zijn over geïdentificeerde risico's en hoe deze worden gemitigeerd;
- De impact mee te nemen t.a.v. de ombouw van een substantieel deel van de woningen binnen het verkenningsgebied welke worden verwarmd met heteluchtverwarming.

Onze zorgen:

Het tijdpad:

Het **LOHW**-team warmte is bezorgd over het korte tijdspad veroorzaakt door de druk van de landelijke overheid, waarmee het project opgestart moet worden.

Het **LOHW**-team warmte ondersteunt de 1^e stap zoals die ook in de visie is genoemd, het gereed maken van de woningen om aardgasvrij te kunnen worden. Zoals gesteld omvat dit vooral: aandacht te besteden aan het isoleren, meer elektrisch te gaan koken, het gebruik van tapwater (douchen en handen wassen) te optimaliseren en het verminderen van het gasverbruik door zuiniger cv-ketels.

Onze zorg is dat zeker voor particuliere woningbezitters die eerste stap veel tijd zal kosten, omdat de aanpassingen per woning verschillen en vaak de elektrische voedingskabel en de groepenkast aangepast moet worden door de meer stroom vragende gebruikers en voor het aansluiten van zonnepanelen. Daarna kan men na 2040/ 2045 kiezen voor het energiesysteem dat dan het meest geschikt is, lerende van eerder uitgevoerde projecten in de gemeente en elders in het land. De ontwikkelingen van alternatieve energiesystemen is in volle gang en over ca. 15/ 20 jaar kunnen die technieken hun waarde bewezen hebben.

Technisch

De TVW (inhoudelijk) en de daaruit voortvloeiende impact is voor het overgrote deel van de woningbezitter een te technisch en complex document om deze te kunnen samenvatten en te vertalen naar impact voor de woningbezitter. De particuliere woningbezitter moet zowel technisch als financieel geadviseerd en geholpen worden bij de toch al gewenste of noodzakelijke verbouwingen om voor juiste toekomstbestendige oplossingen te kunnen kiezen. De noodzakelijke aanpassingen verschillen binnen Ridderveld West aanzienlijk: een aantal particuliere woningen heeft een luchtverwarmingssysteem, andere hebben vloerverwarming, terwijl er ook nog woningen zijn met radiatoren die ontworpen zijn op een watertemperatuur van 70° C.

Het ontwerp om over te gaan naar een warmtenet van midden temperatuur, met de benodigde aanpassingen en voorzieningen, kan als volgende stap verder uitgewerkt worden, als stap 1 de haalbaarheid technisch voldoende heeft aangetoond, waarbij vooral de technische en financiële randvoorwaarden worden vastgesteld en als hard kader moet gaan gelden. Dat harde kader moet dan ook in samenspraak worden opgesteld met de toekomstige gebruikers en belangenorganisaties voor woningeigenaren.

Het zo lang mogelijk in stand houden van het gasnet, bijvoorbeeld voor oplossingen met waterstof, dient zeker overwogen te worden en niet op een zijspoor te worden gezet.

Exploitatie risico's

Wij voorzien grote risico's om de hoek komen bij de exploitatie en beheer van het warmtenet als dit met de aanleg bij een marktpartij wordt ondergebracht.

De visie van **LOHW**-team warmte is dat het ontwerp, beheer en exploitatie zoveel mogelijk dienen te worden neergelegd bij één partij, bijvoorbeeld bij de partij die momenteel al het beheer en onderhoud van de andere energiesystemen (elektra en gas) in onze regio uitvoert (Alliander/ Liander). Een dergelijke semi- overheidsorganisatie zorgt voor een betrouwbare partner omdat deze al decennia lang bewezen heeft dit aan te kunnen.

Marktwerking

Wij zien een grote uitdaging in het op één lijn krijgen van de verschillende woningeigenaren. Als dit aan de vrije markt wordt overgelaten, wordt het wellicht een lappendeken. Particuliere eigenaren moeten dus verleid worden mee te doen aan collectieve oplossingen, in plaats van oplossingen die voor een individuele eigenaar wellicht aantrekkelijk lijken.

Conclusies

- Het TVW bevat nog veel onzekerheden over de vorm van het aan te leggen energienetwerk en over de verdeling van de aanleg en inrichtingskosten voor de huiseigenaren;
- Het TVW dient aandacht te besteden aan de ervaringen van pilotprojecten in andere gemeenten en bijstelling sneller mogelijk te maken dan alleen bij een vijfjarige evaluatie;
- De risico's om achteraf gezien een te snelle keuze te hebben gemaakt in een aan te leggen systeem, zijn relevant en daarom te omvangrijk voor de eigen woningbezitter;
- De benodigde tijd voor het creëren van het draagvlak bij de bewoners en eigenaren voor de energietransitie kost meer tijd dan ingeschat.

Resumerend:

Het **LOHW**-team warmte begrijpt het dat de gemeente nu met een visie komt, echter zien wij met het genoemde tijdsplan veel risico's naar voren komen welke voor met name de eigen woningbezitter omvangrijk zijn en niet gedragen kunnen worden. Wij willen graag geïnformeerd blijven over de plannen en tijdig de mogelijkheid krijgen deze bij te sturen. Aangezien de transitie technisch en politiek een zeer complexe materie betreft, suggereren wij dat bewonersgroepen, zoals **LOHW**-team warmte, niet alleen in de besluitvorming geraadpleegd worden, maar ook de mogelijkheid moeten hebben op specifieke punten een second opinion aan te vragen.

LOHW Zienswijze opgesteld door:

- Het **LOHW**-team warmte
- correspondentie adres: loh20@gmail.com o.v.v. Zienswijze ontwerp TVW

LOHW Zienswijze is ondersteund door ruim 70 bewoners uit het **LOHW** gebied

- Naam en adres gegevens bekend bij **LOHW**-team warmte